

Święto Ganeszy (Winajaka Czaturti)

Zgodnie z kalendarzem indyjskim Winajaka Czaturti obchodzi się co roku czwartego dnia w pierwszej połowie miesiąca *bhadrapada*, który w kalendarzu gregoriańskim zazwyczaj przypada na przełom sierpnia i września. Dzień ten określa się w świętych pismach jako urodziny Ganeszy, syna Śiwy i Parwati. Święto Ganeszy powinno być dla nas okazją do zrozumienia znaczenia jego postaci i imienia oraz właściwym sposobem oddawania czci Ganeszy.

Wszystkie święta są pełne duchowego znaczenia. Człowiek musi uważnie patrzeć ponad zewnętrzne rytuały, aby zrozumieć ich wewnętrzne znaczenie. Swami przypomina nam, że chociaż trzeba obchodzić święta takie jak *Winajaka Czaturti*, to ważniejsze jest, aby uświadomić sobie wewnętrzne znaczenie oddawania czci Winajace. W rezultacie to oddawanie czci pomaga w wewnętrznej transformacji.

Kim jest Winajaka?

Winajaka jest przywódcą wszechświata; nie ma nad sobą przywódcy. On jest przewodnikiem i panem wszystkich. Winajaka, inaczej Ganesza, Ganapati lub Wigneśwara – wszystkie te imiona przedstawiają Boga z głową słonia, któremu oddaje się cześć jako najważniejszemu bóstwu przed zwyczajowym rozpoczęciem każdej ceremonii, przysięgi, postu czy pielgrzymki. On jest panem *ganów*, czyli boskich mocy, które istnieją wewnątrz i na zewnątrz ciała człowieka; on jest panem, który pokonał i przezwyciężył wigny (przeszkody), niezależnie od tego, czy były nieuniknione czy niezwykle. Siłą rzeczy wynika z tego, że Ganapati jest Bogiem widji, czyli buddhi (wiedzy, czyli intelektu). Jest podobny do swoich rodziców, Śiwa-Śakti, posiada ich moc i cechy. Jest pranawą, Om. Wszystkie słowa pochodzą z dźwięku Om. Dlaczego Ganapatemu przyznano taką wysoką pozycję? Swami opowiada przepiękną historię z puran (świętych pism).

Pewnego razu Parwati (boska matka) i Parameśwara (boski ojciec) chcieli zdecydować, który z ich dwóch synów ma wyższy status – Winajaka czy Subramanja. Zawołali ich i wyznaczyli im zadanie. Powiedzieli im, że mają okrążyć kosmos. Ten, który przybędzie pierwszy, otrzyma najwyższą pozycję. Subramanja od razu wsiadł na grzbiet swojego pawia i zaczął lecieć na jego skrzydłach. Lecz Ganapati nie ruszył się z miejsca. Parwati i Parameśwara myśleli, że wycofał się z rywalizacji. Jednak widząc Subramanję w pewnej odległości, Ganapati wstał, obszedł rodziców dookoła i usiadł. Stwierdził, że wygrał wyścig. Gdy Parameśwara zakwestionował jego zwycięstwo, Ganapati odpowiedział: „Cały kosmos jest projekcją Pana. Pan jest obecny we wszechświecie. Gdy okrążyłem swoich boskich rodziców, okrążyłem wszechświat”. Ganapati zwrócił się do nich z prośbą: „Wskażcie mi dowolne miejsce, gdzie nie jesteście obecni. Jesteście wszechobecni. Jesteście we wszystkim”.

Dzięki przenikliwej inteligencji, jaką wykazał się Winajaka, Parameśwara mianował go przywódcą ganów.

Sathya Sai Speaks, tom 21, rozdz. 26; z dyskursu wygłoszonego 15.09.1988 r.

Cel ludzkich narodzin

Gadżaanana to kolejne odpowiednie imię dla Ganeszy. Wtórne znaczenie imienia Gadżaanana to: *ga*, co znaczy gamjam (cel), *dża* – dżanma (narodziny) i *anana* – twarz. Zatem imię to znaczy, że Ganesza nie jest tylko tym, który w powszechnym rozumieniu ma twarz słonia. On jest bóstwem pozwalającym nam przebywać bezpośrednio z Bogiem, który jest celem ludzkich narodzin.

Wierzchowiec Winajaki

Zamiłowanie Swamiego do podawania nowych wyjaśnień starych zagadnień można zauważyć na podstawie następującego fragmentu jego boskiego dyskursu wygłoszonego 6 września 1997 roku z okazji święta Winajaka Czaturti:

Mysz symbolizuje ciemność, która oznacza ignorancję. Mysz porusza się wyłącznie w ciemności, a nie w świetle. Zatem wewnętrzne znaczenie myszy, wierzchowca Winajaki, jest takie, że pokonuje on ignorancję. Parwati oznacza prithwi, czyli ziemię. Dlatego gdy mówimy, że Ganapati jest synem Parwati, znaczy to, że jest on synem ziemi. Partha, jedno z imion Ardżuny, także znaczy 'syn ziemi'. Każdy człowiek jest zrodzony z ziemi. Tak więc każdy jest Ganapatim. Ganapati znaczy 'Pan ganów'. Dziesięć zmysłów, umysł i intelekt – tych dwanaście to dwadasa aditje, czyli dwanaście ganów, których Panem jest Ganapati. Dlatego mieszka on w każdym człowieku w postaci intelektu i dżniany, czyli mądrości.

Zasada Winajaki jest tożsama z atmą

W człowieku znajduje się pięć narządów poznania i pięć narządów działania. Panem tych dziesięciu narządów jest umysł. Buddhi (intelekt) to zdolność rozróżniania ponad umysłem. Dziesięć zmysłów, umysł i intelekt razem tworzą gany. W słowie *gana*, *ga* oznacza buddhi (intelekt), a *na* – widzianą (wyższą wiedzę, czyli mądrość). Ganapati jest panem intelektu i mądrości. Swami mówi nam, że Winajaka istnieje wewnątrz każdej istoty w postaci atmy. Atma nie ma pana, tak jak Winajaka.

Ten, który obdarza boską mocą, intelektem i wyzwoleniem (siddhi, buddhi i mukti)

Winajakę czci się też jako Siddhi Winajakę i Buddhi Winajakę. W niektórych tekstach imieniem Siddhi i Buddhi określa się małżonki Ganapatego. To poważny błąd. Siddhi i buddhi to dwa przejawienia boskiej mocy, czyli śakti, jaką posiada Ganapati. Gdy buddhi pomaga i prowadzi, wtedy zdobywa się siddhi (boską moc). Siddhi i buddhi są jak dwa skrzydła. Wypełniają Jego wolę. Stawiają przeszkody przed złymi działaniami i usuwają je z drogi dla dobrych działań. Oddawaj cześć Winajace (przywódcy); zdobędziesz buddhi (czysty, jasny intelekt) i siddhi, a nawet mukti (wyzwolenie).

Modlitwa do Winajaki budzi intelekt

Tak jak światło usuwa ciemność, tak samo wiedza, czyli mądrość, usuwa ignorancję spowodowaną ciemnością umysłu. Winajaka, który jest również znany jako Wigneśwara, pomaga nam pokonać złudzenie i pozwala człowiekowi zrozumieć swoją wrodzoną boską naturę. Wigneśwara jest bóstwem przewodnim inteligencji i obdarza wielbicieli czystością intelektu oraz zdolnością rozróżniania między tym, co dobre, a tym, co złe i między tym, co trwałe, a tym, co ulotne.

Zasada Winajaki jest wszechobecna

Winajaka jest wszechobecny. Udziela nauk przez ciszę i zachowuje się wzorowo. Niektórzy ludzie myślą, że Winajakę czci się tylko w Bharacie (Indie), lecz zasada Winajaki jest wszechobecna i wszyscy oddają jej cześć. Ludzie mogą podążać różnymi drogami, ale wszyscy mogą doświadczać zasady Winajaki. Jest ona obecna w każdym w postaci oddechu. Ograniczanie oddawania czci Winajace do posągów wykonanych z gliny i metali byłoby zwykłą głupotą. W rzeczywistości Winajaka to twój pan, który jest w tobie, z tobą i dokoła ciebie. Przez nieustanne rozmyślanie o Winajace wszystkie twoje grzechy zostaną zniszczone.

Sathya Sai Speaks, tom 42, rozdz. 12; z dyskursu wygłoszonego 26.08.2009 r.

(dk)

Źródło: <http://www.sathyasai.org/events/festival/ganesh-chaturthi>

Źródła:

1. <http://sssbpt.info/ssspeaks/volume24/sss24-24.pdf>
2. <http://sssbpt.info/ssspeaks/volume22/sss22-27.pdf>
3. <http://sssbpt.info/ssspeaks/volume11/sss11-32.pdf>
4. <http://sssbpt.info/ssspeaks/volume42/sss42-12.pdf>